

PIRTIN VIESTI

N.o 2/2003

Nurmeksens evankelisen opiston ystävät ry:n jäsenlehti

VÄRILÖISTOISTA ALAKULOJA KOHTAVALAARALLA

Opiston toimiston ikkunasta on huikea näkyä Kohtavaaran ruskaan. On myrskyisiä päiviä ja räiskyvän punakeltaiset oksat suorastaan riehuvat puissa. Tuulen humina kuuluu sisälle asti. Tiiliparviyritti äsken lentää vastatuulta päin, mutta nyt näyttää siltä kuin linnut vain antaisivat tuulen viedä ja hoitaa kaiken. Ikään kuin luonto levittäisi hurjaa energiaa maailmaan.

Olti suuri kiusaus mennä ulos kesken työpäivän ja yrittää imeä voimaa siitä pauhusta.

Nyt jos koskaan ylimääräinen voima ja aikaansaapa energia olisi opistolla tarpeeseen. Hiljaisuus tekee jokaiselle hyvää, mutta se ei elätä, eikä sillä makseta palkkoja. Opiston henkilökunnasta keittäjät Irma ja Kaija, siivoaja Seija, talonmies Pentti, ja tuomistosta Kristiina teemme muutaman kuukauden puolikasta työpäivää. Vaikka työtunteja onkin toistaiseksi vähemmän, järjestämme kurseja ja muita tapahtumia kuten tähänkin asti. Mitä enemmän saamme lyhyttä työaika hyödynnettyä, mitä enempi kurssilaisia, sen parempi. Palkkojen säästämisellä yrittäminen päästä huonon taloudellisen tilanteen ylitse ja toivomme, ettei jatkossa tarvitsisi turvautua työkojen lyhentämiseen. Vararehtori Maija Liisa Pasanen-Karhu jää vuorotteluvapaalle vuoden -04 alusta vuoden loppuun.

Ei käy kieltäminen, etteikö tunnelma opistolla olisi välillä kovin alakuloinen. Huoli on sekä koko opiston tulevaisuudesta, että jokaisen henkilökohtaisesta taloudellisesta tilanteesta. Yritämme löytää johtotehtäviä, jonka avulla saisimme opiston täyteen elämää ja sen myötä taloudellisen tilanteen hyväksi.

Opiston täyttämiseen tarvitsemme teitä, opiston ystäviä. Tarvitsemme teitä varsinkin kurssille, mutta myös talkoisiin, opiston matkoille, ideoimaan, majoittumaan.

MAJOITUSVAIHTOEHDOT

Monet teistä ovatkin käyttäneet majoitusmahdollisuutta myös muulloin kuin kurssien aikana. Majoitusmahdollisuuksia on erilaisia. Edullisinta on aittamajoitus; 17 €/aitta/yö. Jokaisessa aittassa on kerrossänky, levitettävä laveri, jääkaappi, keittölevy ja kahvinkeitin. Suihku ja vessa ovat viereisen Haikolan talon päädyssä. Aitoissa voi majoittua myös kylmänä aikana, mutta kannattaa ilmoittaa tulosta muutamaa päivää aikaisemmin, niin aitat ennättävät lämmetä. Niissä kun ei pidetä peruslämpöä päällä jos ne ovat tyhjiillään. Aitat ovat vaatimattomat, mutta palautteiden mukaan niistä nukkuttaa hyvin ja uni tulee mukavasti hiirten rapina seinän raossa kuunnellessa.

Asuntolassa asuminen on hieman aittamajoitusta kalliimpaa, 34€/huone/yö. Jokaisessa viidessä sulossa on neljä 2 h, kaksi vessaa, kaksi suihkua ja yhteinen keitto-oleskelutila kussakin. Asuntolan sauna on rakennuksen alakerrassa.

Kesäaikaan on opiston saareissa vuokrattavana kaksi mökkiä, joista toisessa

on nukkumispaikat kuudelle ja toisessa neljälle. Kummassakin mökissä on sauna, sähkö, vesihana mökin kupeella ja luonnontehoinen ulkokuusi, oikea ekovessa. Mökkejä vuokrataan viikkohintaan lauantaista lauantaihin; pikkumökki 135 €, huvila 236 €. Mökkeihin pääsee vain soutuveneellä, jonka käyttö luonnollisesti sisältyy viikkohintaan.

Myös tyhjiillään olevia entisiä henkilökunnan asuntoja vuokrataan. Yksion viikkohinta on 190 €, kaksion 210 €, kolmion 250 €. Kaikissa asunnoissa on patjat, tyynt, peitot, perusasiat. Linnaatteen voi tuoda omat tai vuokrata myös ne opistolta hintaan 3,50 €/nenä.

SINUN OMA KURSSSI

Jos opiston kurssitarjonnassa ei juuri nyt ole sinulle mieluista kurssia, voisi vaihtoehtona olla toiveittesi mukainen tapahtuma. Miltä tuntuisi ajatus vaikka Selman Jengin Omasta Joulukurssista tai Hannun Suvun Treffeistä tai Kylän Käsiyönaisten Ompeluseuroista - mahdollisuudet ovat aika rajattomat. Juuri Sinun Oma Kurssi varten tarvitsimme sinun keräämäsi porukan ja toivomuksia kurssin sisällöstä. Henkilömäärän vaatimus vaihtelee sen mukaan, onko opistolla samaan aikaan muuta toimintaa vai ei. Hinta määräytyy toimivien ja henkilömäärän mukaan. Oman Kurssin aiheina voisi olla esimerkiksi ulkoilu - liikunta - hyvinvointi. Opistolta käsin, jos niin toivoisit, järjestäisimme liikuntatuokioita, fysioterapeutin, Sotkakäynnin ... Joskus ohjelmaksi saattaisi riittää vain täysihoido, lempiharrastuksesi ja hyvien ystävien seura. Kaiken sen saisit samassa paketissa. Lisätietojen kysyminen ei velvoita sinua tapahtuman järjestämiseen, mutta saattaisit saada lisäintoa ideasi toteuttamiseen.

EI ELÄMÄ OPISTOLLA OLE PELKKÄÄ MURHETTA JA EUROJEN LASKEMISTA

Opiston ja oman seurakuntamme entisestään tiivistynyt yhteistyö on ollut yksi suurista ilonaiheistamme. Nurmeksens seurakunta luopui omasta leirikeskuksesta, ja mm. rippikoulu, isoiskoulutukset, varhaisnuorten leirit ja perheiden leiripäivät pidetään tulevana vuonna opistolla. Seurakunta on ollut yhteistyökumppanimme myös Nurmeksens Nuoren Musiikin konserteissa; vuosittain on yksi konsertti järjestetty Nurmeksens kirkossa. Kesällä 03 rippikouluja opistolla oli kolme, joista oli kaksi Nurmeksens ja yksi Lempäälän seurakunnan. Myös Lempäälän seurakunta on ollut uskollinen yhteistyökumppanimme jo monen vuoden ajan ja myös tulevana kesänä tulee yksi Lempäälän seurakunnan rippikoulu opistolle.

Nurmeksens Nuori Musiikki on lähes vuosittain saanut valtakunnallista tukea. Olemme saaneet tukea mm. Suomen Kulttuurirahastolta, Jenny ja Antti Wihurin rahastolta, Valtion Säveltäjätoimikunnalta, Pohjois-Karjalan läänin taidetoimikunnalta ja Pohjois-Karjalan rahastolta.

Tulevana kesänä tapahtumaa tukee Jenny ja Antti Wihurin rahasto 3000 €:lla. Tapahtuma on pienhkö tapahtuma, jota tehdään rakkaudesta musiikkiin. Muu kuin leirin väki voi nauttia kamarimusiikista tapahtuman yhteydessä järjestettävissä konserteissa, joissa leirin opettajat esiintyvät. Myös leirin oppilaskonsertit ovat ilahduttavaa kuunneltavaa. Leirin tuki-ohjelmiin kuuluu myös Nurmeksens kaupunki. Kaupungin kulttuuripalvelut on tukenut leiriä sekä rahallisesti että tiloja käyttöön antamalla. Osa pianotunneista ja konserteista järjestetään Nurmeksens-talolla.

Karjalaisen kulttuurin kurssi on myös usein saanut tukea Karjalaisen kulttuurin edistämisseurasta (03 tuki 1000 €) ja olemme vuosittain tehneet yhteistyötä Helsingin yliopiston kanssa. Yhteistyötä yliopiston kanssa on tukenut Helsingin yliopiston vapaan sivistystyön toimikunta. Kesällä 04 karjalaisen kulttuurin kurssin aiheena on Viipuri.

Yksi kesän tärkeimmistä kurseista, joka ei toteutuisi ilman taustavoimia, on Sotainvalidien puolisojen virikekurssi. Välttämättömässä osassa kurssin järjestelyissä ovat Pohjois-Karjalan Sotainvalidien Veljesliiton naistoimikunnat, naisjaostot ja -osastot. Naistoimikunnan kautta muutamalla kymmenellä sotainvalidien

puolisolla on mahdollisuus päästä opistolle hemmetelttavaksi, lepäämään ja virkistymään kuuden päivän ajaksi. Elokuussa 03 kurssilla oli kolmisenkymmentä elämämyönteistä naista eri puolilta Pohjois-Karjalaa. Opistolla tapahtuvan ohjelman ohessa kurssilaiset kävivät tutustumassa Kyrölään Palvelukeskukseen ja veivät kukkatervehdyksen Nurmeksens sankarihaudoille.

"TULEVAISUUS LÄHENEE VITKASTELLEN. Nykyhetki viuhahtaa ohii kuin nuoli. Iäti hiljaa seisoo menneisyys."

Pienoisesta alavireestä huolimatta yrittämme mennä luottavaisin mielin kohti opiston parempaa tulevaisuutta. Toivon, etteivät uudemmat uutiset lamauttaisi teitä, Pirtin Viestin lukijat, vaan että entistä suuremmin joukoin tulisitte tänne meidän iloksemme.

Joulurauhaa, onnellista uutta vuotta, paljon hyviä asioita tulevaisuuteen meille kaikille.

Toivoo ja toivottaa

Kristiina Vuorela

Jouluviesti Priscillan katakombista

Roomassa ensimmäisten vuosisatojen kristityt hautasivat vainajansa katakombien, maan alle kaivettujen hautakäytävien, seinäkomeroihin. Katakombeja oli kaupungin muurien ulkopuolella eri teiden varsilla useita ja ne saattoivat olla kymmenien kilometrien laajuisia. Seinäkomerot suljettiin peitelevyllä, johon usein kaiverrettiin jokin kristinuskon ylösnousemustoivon merkki.

Katakombien yhteyteen kaivettiin myös laajennuksia pieniä kappeleita varten. Niissä muisteltiin poisnukkuneita rakkaita ja varsinkin marttyyrikuoleman kärsineitä uskonveljiä ja -sisiä. Katakombikappeleita koristeltiin maalauksin ja korkokuvin.

Nimensä katakombit saivat usein sen henkilön mukaan, joka oli lahjoittanut maan hautaamista varten. Yksi Rooman viehättävimmistä on Priscillan katakombi vanhan roomalaisen Via Salarian, suolatiehen, varrella. Benediktiniinunat huolehtivat siitä ja opastavat kävijöitä.

Priscilla-niminen nainen on lahjoittanut maan katakombia varten vuoden 150 vaiheilla. Näin ollen katakombin vanhimmat kuva-aiheet kertovat hyvin varhaisesta kristittyjen uskosta. Joulun sanomaan liittyvät kuva Neitsyt Mariasta Jeesus-lapsi sylissään ja kuva tietäjistä osoittamassa kunnioitusta joulun Lapselle.

Kuvien uskon viesti on selvä: ensimmäisenä jouluna syntyi ihmiseksi ihmisten keskele maailmanhistorian tärkein henkilö, Jeesus. Kuoleman varjon maassa vaeltava ihmiskunta sai hänessä toivon.

Hautakappelin seinillä on myös kaksi kuvaa Jeesuksesta hyvänä paimenena. Roomalaisajan kristittyjen tavoin saamme luottaa siihen, että jouluna syntynyt Vapahtaja, Hyvä Paimen, yhä kantaa meitä, lampaitaan, olallaan ja paimentaa oikeaa tietä.

Kyllikki Tiensuu

IRMA KUITTISEN KERTOMAA

OPISTON ELÄMÄÄ KEITTIÖN IKKUI

1966-1967 oli opiston perusoppijak-solla opiskelijana Irma Polvinen, ujo maalaistyttö Kuhmon korvesta. Kun opinnot keväällä 1967 päättyivät, jäi Irma suoraan töihin opiston keittiölle. Outo oli Irmalle tunne, kun opettajat muuttuivatkin työkavereiksi. Opettajien arvovallasta oli opiskelijoiden edessä horjumaton ja heidän läsnä ollessaan oli Irma viimeisen vuoden kuluessa lähinnä tottunut olemaan hiljaa ja kuuliaisesti.

Työpaikan myötä sai Irma asunon ja ruuan. Asuinkaverina oli Maire Jehimoff (nyk. Turunen), jonka kanssa nukuttiin siellä missä sattui tilaa olemaan. Tytöt vaihtoivat nukkumispaiikkaa sen mukaan missä oli tyhjää. Yhden kesken ajan Irmalla oli jopa oma huone. Kerran kun rehtori Toivo Kilpeläinen taas kerran käski muuttaa kämpppää, Irma keräsi rohkeutensa ja kieltäytyi muuttamasta. Silloin kieltäytymiseen oli hyvä syy - muutto omaan kotiin oli kohta edessä.

Kovin kauas ei Irma silloinkaan opistosta muuttanut, muutaman sadan metrin päähän vain. Työpaikan lähellä asumisesta on vuosien varrella ollut sekä hyötyä että haittaa. Työmatkan ei kulunut aikaa, mutta toisaalta kun opistolle tuli yllätysvieraita, piti lähteä takaisin töihin muutaman minuutin varoitusaajalla.

Kun Irma tuli taloon, jäi Hilma-täti etäkkeelle. Vasta tytöt aloittanut Irma kuori porkkanoita ja kuunteli kun täti pakatessaan kertoi uudelle tulokkaalle entisistä hyvistä ajoista. Keittiössä oli tehty edellisenä vuonna remontti ja nyt siellä oli sähköhella, kippikattilat, kolme sähköuunia ja kaasujakkara. Kaasujakkarailla keitettiin valtion hankintakeskuksesta ostettavaa "kamalan paha kahvia", jota sai juoda keskiviikkoina ja sunnuntaiin. Teen maussa ei ollut valittamista, päinvastoin. Opetuskeittiössä oli jääkaappi ja pakastearkku. Pakastearkussa säilytettiin lihat, mutta maitoja ei säilytetty jääkaapissa vaan pyykkittävän betonialtaassa kylmässä vedessä. Oli myös voinappikone, jolla tehtiin piparin muotoisia voinappeja. Nappeja sai jokainen sai yhden per ateria syödäkseen.

Keittäjän tehtäviin on opistolla aina kuulunut paljon muutakin kuin ruuan laitto. Alkuaikoina keittiön aamut alkoivat puuronkeitolla ja sikojen ruokkimisella. Nykyisin majoitustiloina toimivassa aitassa asusteli kolme sikaa. Siat oli hoidettava myös viikonloppuisin, vaikka opistolla ei olisi silloin ollut muuta toimintaa. Kerran Irma karkasi poikakaverinsa kanssa kynsisäareen ja hoiti possut vasta illalla. Luvankin vapaa-päivään olisi varmaan saanut, kun vain olisi uskaltanut pyytää.

Kesällä keittiön väen oli hoidettava kasvit. Perunatalkoihin osallistui syksyisin sekä opettajat, oppilaat että muu henkilökunta. Yhän on Irmalla muistissa valtion hankintakeskuksen kautta hankittu pesuainetahna. Tahnaa lalettiin sangon reunaan palanen, josta tarvittaessa nykäistiin murunen. Sama aine kävi joka kohtaan, siivoukseen ja tiskiin.

Opiskelijat auttoivat vuorollaan tiskissä ja myös muissa käytännön töissä sekä opetuskeittiössä että isolla keit-

Keittäjä Irma Kuittinen vuonna 1968 ja saman vuoden opiskelijajapoikia.

tiöllä. Pojat olivat työvuorossa kerran viikossa. Heidän toimenpistemaisensa oli joskus jopa isompi urakka kuin ruuan laitto.

60-luvulla oli tärkeätä, että opiskelijat oppivat siistit pöytätavat ja niinpä ruoka katettiin aina pöytiin. Lihaa laitettiin kastikkeeseen vain vähän mausi. Sydäntä, maksaa, munuaisia ja veriruokia oli tarjolla reilummin. Jos juustoa tai makkaraa oli tarjolla, kuului kullekin vain yksi siivu. Raasteita tehtiin joskus, vaikka sillä ei ollut oikein menekkiä, mutta hedelmiä oli korkeintaan salaattissa ja siinäkin rajoitin. Tuoremehua tai jogurttia ei ollut koskaan, maitoa sai juoda vain lasillisen, mutta piimän juontia ei rajoitettu. Kanasta tehtiin viillockkia ja itse viljeltyä kaalia käytettiin paljon keittona ja kääryleinä. Muita ruokia olivat kesäkeitto, makkarakastike, sianlihakastike, makaronilaatikko, makksalaatikko, lihakeitto, merimiespihvit.

Jälkiruokaa oli aina illan ruualla. Vaihtoehtoja olivat marjakiisselit, maitokiisseli ja marjapuuro. Marjapuuroa sai murenetuista leivänkannoista, jotka keitettiin puuroksi ja suuruustettiin. Lopuksi keitos värjättiin karamellivärillä ja lisättiin joukkoon vähän puolukkaa. Mannapuurosta tehdyt ylioppilaat olivat myös tuttua jälkiruokaa. Puuro koristeltiin rusinarenkailla ja tarjottiin mehukeiton kanssa. Yksi suosittu ruoka oli lettukakku. Lettujen väliin lalettiin kerroksittain sienikastiketta ja jauheli-hakastiketta.

Liha tuotiin keittiölle kokonaisina ruhoina, jotka piti itse paloitella. Irma haki Marttojen kurssilta oppia paloiteluun. Lihatuokkina oli pölkky, jonka ensimmäinen emäntä kantoi ensi töikseen omalle paikalleen - halkoliiteriin. Ennen emännän taloon tuloa kotitalousopettajat Lyyli Kuparinen ja Anna-Maija Huttunen neuvoivat keittiöhenkilökuntaa ja hoitivat opetuksen ohessa myös emännän töitä.

Kun alkuaan koko henkilökunta asui opistolla, vietettiin yhdessä nimipäiviä, syntymäpäiviä, kyläiltiin katsomassa televisiota, joita ei ollut opistolla kuin muutama. Kerran paremman puutteessa jaettiin rehtorin luona yksi joulutorttu kahdeksaan osaan. Opiskelijoiden illanviettoja oli lauantaisin ja vielä silloinkin kun Irma asui jo omissa kodissaan, piti

hän tulla keittämään opiskelijoille iltatöitä illanvieton ohjelman jälkeen.

Kerran opiston keittiöstä pyydettiin apua läheisen maalaistalon hääjuhliin. Irma, joka ei ollut koskaan edes käynyt häissä, huomasi yksikaks olevansa häätalossa töissä. Muuten kaikki meni kai aika hyvin, mutta tarjoilujärjestys oli varsin oimintakeinen - nuoret apulaiset muuttivat ruokailujärjestystä sillä välin kun emäntä oli navetassa: jäätelötarjoilu oli ennen pääruokaa.

Evakkoreissu Kuokkasenrannalla opiston palon jälkeen 71-73 vaikeutti keittiön väen töitä. Kuokkasenrannalla oli ahdasta, vesi oli huonoa ja työpaikalle kulkeminen hankalaa. Yli 20 km matka kuljettiin liftaamalla toisten autoihin tai linjoissa. Pyykit joutuivat evakko-opistosta kuljettamaan kotiin saunan muuripadassa pestäväksi. Joskus keittiön väki oli ihmeissään, kun vettä oli vain muutama litra, ruokaa olisi pitänyt saada isolle joukalle, myös opetuskeittiössä tarvittiin vettä, eikä naapurin vesipöikää kuulunut.

Syksyllä 1973 opisto muutti takaisin puolivalmiiseen kotiin. Rehtorin talon yläkertaan tehtiin väliaikainen keittiö ja rehtorin asuntoon opetuskeittiö. Oppitunnit pidettiin veistolassa, jossa myös asui kaksi opettajaa. Oppilaat asuivat aitoissa, ja muun työn ohessa ommeltiin kiireen vilkkaa verhoja. Opisto valmistui loppusyksyllä, ja heti oli opiston vihkiminen. Verhot oli siis syytä saada valmiiksi.

Raskaimmat työvuodet Irmän kantilta katsoen olivat Bomban 70-luvun lopussa valmistumisen aikaan. Opistolla kävi paljon isoja ryhmiä, joiden muonittaminen piti hoitaa täysien kurssien välissä. Irmalla oli pieni vauva, ja työpäivät tahtoivat venyä ja venyä. Joskus piti työpäivän jo päättyttyä kipaista takaisin töihin tekemään yllätysretkikunnille ruokaa niistä aineista mitä sattui valmiina olemaan. Majoitusta oli joka paikassa, myös luokkien lattioilla. Henkilökunta toi omia lakanoita lisäksi, kun talon lakanat

loppuivat. Bomba-talo houkkuteli satoja turisteja Nurmekseen, eivätkä kaikki mitenkään sopineet majoittumaan Bomballe. Opiston palon ja uudelleen rakentamisen takia rahareikiä riitti, joten ylimääräiset tulot olivat tervetulleita.

60-70-luvuilla opistolle tuli nuoria, jotka olivat ensimmäistä kertaa kotoa poissa. Heihin verraten tämän päivän opiskelijat ovat rohkeampia, kohteliaampia, avoimempia ja myös äänekkäämpiä. Toisaalta opiskelijat eivät nykyisin huomioi kavereita niin kuin ennen. Nykyisin oma hyvinvointi näyttäisi useimmilla olevan etusijalla. Oppilaat olivat ennen enemmän keittiön väen kanssa tekemisissä kuin nyt, koska kaikki joutuivat vuorollaan talon töihin. Nykyisin käytetään koneita apuna.

Muusta henkilökunnasta jäivät Irmalle mieleen esimerkiksi Åbergin Lasse, pianoa soittava historian opettaja, joka jaksosi aina olla valoisa ja innostava. Usein kävi niin, ettei hän muistanut lopettaa tuntia, ja koko luokka myöhästyi ruokailusta. Hyvien muistojen joukkoon kuuluvat myös talonmiehen-puutyön opettaja Veli Nenonen ja tämän Mirjam-vaimo. Monen oppilaan äitihahmon Mirjamin nimipäiväkekkerit ja herkulliset wienit pysyvät mielessä iäti. Kyllikki Tiensuu, vaativa rehtori teki myös itse pitkiä päiviä. Kyllikki kannusti jokaista tekemään työnsä omissa yksikössään mahdollisimman hyvin.

Amerikkalaista väriä opiston arkeen toi englannin opettaja Cris kissoineen. Cris toi tullessaan meksikolaiset ateriat ja Halloween juhlat.

Mahdollisuuksien mukaan Irma on osallistunut opiston aamuhartauksiin ja muihin tilaisuuksiin. Yhteislauluista tuntuu läheisimmiltä Joka aamu on armo uus', Päivä vain hetki kerrallansa, Kiitos Sulle Jumalani ja Soi kannen Siionin. Vuosien ajan oli tapana kahviaikana laulaa monisteita.

Englannin tunneille Irmän olisi mieli tehnyt, mutta sitä hän ei koskaan uskaltanut.

Ajan myötä ovat opiston ruokalistat muuttuneet. Nykyisin on allergioita ja erikoisruokavaltioita enemmän kuin ennen. Ennen tuli huomioida vain diabetes. Nykyisin nuoret ovat vaativampia kuin 30 vuotta sitten. Vanhemmat ihmiset syövät mitä vaan. Eri ikäpolvien tulumukset ja vaatimukset ovat kovin erilaiset.

Työ opiston keittiössä on ollut hyvin vaihtelevaa, mikä on yksi mukavista puolista. On saanut tehdä hyvin erilaisia aterioita. Opistolla on ollut kivoja työkavereita. Koska työ on välillä ollut liian kiireistä, on ollut vaikea näyttää kiireettömältä ja iloiselta, vaikka olisi pitänyt. Joskus työntekoa on häirinyt tieto siitä, että keittiön kilinä, tuolien siirtely ja puhe kuuluu väkisin samassa kerroksessa sijaitsevaan juhlasaliin. Vaikka opistolla ollaan ihmisten kesällä, on työ keittiössä välillä yksinäistä ja eristyistä. Silti monet kurssilaiset ovat tulleet tutuiksi, jotta tavataan vuosi toisensa jälkeen opiston tilaisuuksissa.

Myös työasut ovat muuttuneet muodin mukana. Ensin Irmalla oli valkoinen essu ja tärkeä huivihattu, jotka hankittiin ja hoidettiin itse. Sitten tulivat

AN LÄPI

nailontakit, takkimallit, pitkät housut, erilaiset mekot. Nykyisin feresit ovat työasuina juhlatilaisuuksissa, ja muita asuja vaihdellaan tarpeen mukaan. Asusteet keittiön henkilökunnalla ovat yhtenäiset ja ne saadaan talon puolesta.

Näiden vuosien aikana Irma on pitänyt yhden vajaan puolen vuoden mittaisen virkavapaan, ollut kahdella äitiyslomalla, ensin 3 kk sitten peräti 9 kk. Joskus Irma on hakenut poisikin opistolta, että olisi saanut päivätyön ja vapaat viikonloput. Kerran hän jopa irtisanoi itsensä sen takia, että menisi kotiin Kuhmoon töihin. Mutta kun kaskäviäkään, silloinen rehtori Risto Jääskeläinen käski käydä Kuhmossa tekemässä syystöistä ja tulla sitten takaisin. Irtisanomista ei hyväksytty.

3.10.1973 Kytliikki Tiensuun allekirjoittamassa "välytyödistuksessa" sanotaan mm. näin:

"Pyytämättä todistan, että opistomme palveluksessa ovat erinäisiä aikojan toimineet:

Oy Kuittinen Ab, sisältäen rouvat Aunen ja Irman

Yllä mainituista persoonista voi - erikseen itse jokaisesta ja yhteisesti kaikista - taten, mitä heidän toimintaansa ynnä toimenhoitamiseensa edustamassani oppilaitoksessa sen sisäisen viihtyvyyden (vrt. huonetilat ja vatsat) kannalta tulee, vilpittömästi ja totuutta, päivänvaloa-kaan kaihtamatta todistaa seuraavaa:

a) otetaan käsiteltäväksi asianomaisten taitavuus. Se on maankuulua laatua, semminkin mitä tulee persiljakastikkeisiin, korvalaakeihin, peruna-liha-paistoksiin, hillo-, voi- ym. silmiin, salamannopeisiin selvittelyihin missä sekamelskassa vaan.

b) siirrytään em. henkilöiden soveltuvuuteen; evakko-oloissa testattua valiolatua.

c) jatketaan edelleen sopeutuvuudesta; 100 % takuutuotetta; on takana sopeutumisharjoituksia allekirjoittaneen valtakaudella mm. seuraavissa käytännön kenttätalanteissa; työskentelyä jääkylmässä autiokoulussa viikko, työskentelyä vähemmän jääkylmässä autiokoulussa viikko, autiokoulun taikomista viihtyisäksi evakko-opistoksi kaksi vuotta, useampaan kerrokseen sijoitetun laitostekittelolauunin käyttöä kaksi vuotta, ennakkolmoitusta kaksi kertaa suuremman vierasjoukon keskitystä oivallisesti viisi tuntia ennen ilmoitettua saapumisaikaa kolme vuotta 1 kk.

Lisäksi on mainittava että asianomaisilla on kadehdittava kyky toimia yhteistyössä. Parasta kaikessa on, että he osaavat taitavasti käsitellä työnantajaa, antamatta hänen tilapäisehköjen huonontuulenpurkaustensa masentaa itseään ja myöntämällä joskus niistä osan aiheellisiksi. Edellä esitettyyn viitaten on tule suosittelemaan heitä minnekään muualle. Heidän paikkansa on täällä. Heidänlaisiaan tarvitaan juuri täällä."

Pohtiessani kirjoitukselleni aihetta kävin läpi mielessäni oman elämäni viimeaikaisia muutoksia: ensimmäisen lapsen syntymä, kiivastahtisesta työelämästä äitiyslomalle jääminen, arki Pohjois-Karjalassa, Opiston Ystävissä toimiminen...Mitä näistä jakaisin kanssanne, mikä liittyisi joulun aikaan? Tänä vuonna joulun aikaan on monta vapaa päivää, kun pyhät liittyvät viikonloppuun - vapaa-aikaa.

Aika - huomasi eläneeni sujuvasti useamman kuukauden ilman meidän vuosisatamme tarve- esinettä keloa. Toteamus hämmästytti, sillä tuo metallinen esine ranteessani tuntui vielä alkuvuodesta arkeni tärkeältä suunnannäyttäjältä. Yhdessä kalenterini kanssa ne olivat määrittäneet päivieni sisällön ja tahdin - sen, onko minulla aikaa. Aikaa tavata ystäviäni - yleensä ei, koska olen jossain ulkomailta työmatkalla. Aikaa ajatella ja luoda uutta - yleensä ei, koska "kiireinen olo" estää ajatuksen lennon. Aikaa itselle ja perheelle - yleensä kyllä - viikonloppuina.

Kuitenkin sama rannekello käy samaa aikaa edelleen kylpyhuoneeni pöydällä - ja minulla on aikaa. Kalenterini lepää työpöydälläni eikä arvonni ole laskenut, vaikkei sen sivuilla juuri

varauksia näy. Huomasin nauttivani Suomen leveyksillä ihmeellisestä tunteesta eläessäni aikaa, jota itse kutsun mielessäni afrikkalaiseksi ajaksi. Aikaa, jossa asiat aikataulujen sijaan määrittävät tekemisen hetken; Ghanassa linja-auto lähtee, kun se on täynnä matkustajia ja matkalaiset saapuvat vieraisille, kun pääsevät perille. Pieni vauva antaa ihanan syyn toimia sopimuksissa vapaammin kuin mitä meillä normit yleensä sallivat: "tulemme, kun vauva sallii" eli meille sopivalla hetkellä. Ylellistä.

Erämaan laidassa asuminen lisää pysähdyksen tuntua - rikkumaton hiljaisuus ja kiireetön arki antavat tilaa omille ajatuksille. Aikaa pohdiskella luettujen kirjojen ajatuksia, kuuntelijan radio-ohjelmien antia ja TV:n dokumenttien satoa. Erästä ohjelmaa katsellessani heräsin: kaikille aika ei olekaan luksusta. Vanhusten hoitoa käsittelevässä ohjelmassa useat vanhuksat kertoivat siitä, miten pitkiä ja yksinäisiä päivät ovat. Aikaa onkin liikaa ja se tuntuu pitkältä. Muistin oman 83-vuotiaan nannyni ja soitin hänelle heti. Hänenkin aikansa oli käynyt kotona pitkäksi syysflunssan kourissa kotiin sidottuna, sukulaiset kaukana ja kiinni omassa arjessaan. Näinkö on joskus kääntyvä itse kunkin kello

ja kalenteri, aika ei olekaan enää jotain mitä on liian vähän? Nopeana johtopäätöksenä mietin ajan ja sen käytön olevan taitolaji, jossa toiset meistä ovat selvästi kehittyneempiä. Taitoa nauttia ajasta, säädellä sen riittävyttä ja käyttää sitä hyödyksi, ennakoita tulevaa rakentamalla turvaverkkoja, hakeutumalla harrasteisiin tai sanomalla ei useammin kuin nykyisin.

Joulu on syntymän, rakkauden ja antamisen juhlaa - pyhä meitä ihmisiä varten arjesta kohottaumista. Tänä vuonna, kun kalenteri vielä näyttää että sillä kohtaa aikaa on, voisimme käyttää sitä hyväksemme. Seurustella toistemme kanssa ja luoda muistoja, joilla voisimme myöhemmin täyttää aikaamme kaivaessamme ne sydämeistämme ja eläessämme ne uudelleen. Nauttia ajasta itse, antaa aikaamme muille - olla rikkaita tuhlamalla aikaa itsellemme ja toisillemme.

Rhea Pörsti-Lackman

Rhea työskenteli opiston toimistossa vuosina 93-94 ja "palasi" opistolle Opiston Ystävien hallituksen jäsenenä alkaen kevästä 03.

TULEVAISUUDEN JA TOIVON MERKKI

Likomärkinä, väsyneenä, kurkku huutamisesta käheänä, mutta tyytyväisenä. Vuosia sitten tutuiksi kävellyt ja huudetut erämaiset matkat on kävelty uudelleen muistiin. Hirvimiesten jalo seura ja railakas huumori on virkistänyt. Metsästyksen jälkeen työ maistuu paremmalta, synkeä tulevaisuuskini valoisammalta. Viime aikojen uutiset ovat pakottaneet vaikeiden maailmanlaajuisten kysymysten keskelle. Toisaalta huolta ei ole voinut suhtautua myöskään nykyistä koti-seutua koskeviin uutisiin.

Tilastokeskuksen ennusteiden mukaan tulevaisuuden Nurmeksessa näkyy vain muutamia savuja, kuuluu vain korpien kuiskinta, järvien loiskinta ja susien ulvonta.

Profeetta Jeremia rohkaisi kauan sitten epävarmojen aikojen keskellä eläviä Jumalan sanalla: "Minulla on omat suunnitelmani teitä varten, sanoo Herra. Minun ajatukseni ovat rauhan eivätkä tuhon ajatuksia: minä annan teille tulevaisuuden ja toivon." (Jer 29:11)

Saattaa olla, että hirvenmetsästyksen jalo huumaa - ja usko Jumalaan

- on sekoittanut pääni, kun sanon: Minä luotan Nurmeksen tulevaisuuteen. Tulevaisuuden tapposee ja jarrut - epäuskon, epätoivon, eripurana, laiskuuden, näköalattomuuden ... (jatka itse) - kietaisen nyt tulevaisuuden ja toivon niskalengkisiin ja sanon: apua on turha huutaa, ellei asenne ja tavat muutu.

Nurmeksen tulevaisuuden ja toivon merkiksi istutan ensi viikolla korppikuisen pappilan pihalle.

Raimo Kempainen
kirkkoherra

NURMEKSEN EVANKELISEN OPISTON YSTÄVÄT R.Y.:N

VUOSIKOKOUS OPISTOLLA 28.3.04 KLO 12.30
KÄSITELLÄN SÄÄNTÖJEN MÄÄRÄÄMÄT ASIAT

TERVETULOA

HALLITUS

PIRTIN VIESTI

Nurmeksen evankelisen opiston Ystävät r.y.:n jäsenlehti

Tilausmaksu 9 €/vuosi; kevät - ja syysnumerot

Osoite Nurmeksen evankelinen opisto

75970 Kohtavaara

Puh. 013-430 120

Faksi 013-430 154

e-mail neokris@nettilinja.fi

www.keokarkku.fi

Tili

Pop Nurmeksen 478650-22920

Painoasu Suomen Painotuote

TULE OPISTOLLE:

TAMMIKUUSSA

RAAMATTUKURSSI 26.-30.1.04

Roomalaiskirje - Paavilan "testamenti"

1. Mitä evankeliumi on?
2. Minäkö syntinen?
3. Armosta autuas
4. Abrahamin usko
5. Kaksi Adamia
6. Kaste ja pyhitys
7. Synnin vallassa
8. Jumalan turvissa
9. Jumalan lapset
10. Usko tulee sanasta
11. Israel - ajan merkki
12. Toivossa iloiset
13. Kristityt ja valtiovalta
14. Eläkää sovuissa
15. Lähetettyinä maailmassa
16. Sydämelliset terveiset

Luennoista ja keskusteluista vastaa pastori Lasse Nikkarikoski. Kurssilaisia laulattaa Anna-Maija Potinkara. Kurssilaisia hieromassa ja jumppauttamassa fysioterapeutti Eeva Koistinen-Karjalainen. Hoidot eivät sisälly hintaan. Hinta 120 €.

HELMI-MAALISKUUSSA

LUNTA TULVILLAAN 14.-20.2.04

Paljon liikuntaa yhdessä ja omaan tahtiin; vesijumppa Sotkan kylpylässä, hiihtoretkeä, makkaranpaistoa opiston kodalla, yhteislauuilta, sauvakävelyä, venyttelyjumppaa, aamu - ja iltahartaudet. Hinta 200 €, lapset 4-12 v 115 €. Mahdollisuus ottaa fysikaalisia hoitoja eri maksusta. Päivän yksi ateria korvautuu retkievällä, jotka kukin laittaa itse aamiaispöydästä.

SENIOREILLE SÄPINÄÄ 8.-12.3.04

Iloinen kevätviikko aikuisessa seurassa. Alustuksia hyvinvoinnista, terveydestä, ikääntyvän ihon hoidosta, jumppatuokioita, käynti Teseman sukatehtaan myymälässä, tutustuminen Nurmeksen kulttuuritalon näyttelyihin, käynti Bombatalolla ja Karjalaiskylässä, hiihtoretkeä, kylpyläkäynti.

Mahdollisuus ottaa fysikaalisia hoitoja ja kosmetologin hoitoja eri maksusta. Hinta 195 €.

HOHTAVAT HANGET 13.-19.3.04

Hiihtoretkeä keväisille hangille ja Pielisen jäälle yhdessä ja omaan tahtiin. Makkaranpaistoretkeä Ellunkalliolle. Sauvakävelyttä vesijumppaan Sotkan kylpylään. Yksi ateria päivässä korvautuu aamiaispöydästä tehtävillä retkievällä. Hinta 200 €

Lettukestit musiikkileirillä

VALMIUDET OMAN SUKU- TUTKIMUKSEN TEKOOON 26.-28.3.04

Pe 26.3. klo 18.00-20.30 Tutkijan motivaatiot, painetut lähteet ja lähteiden sijaintipaikat.

La 27.3. klo 9.30-12.00 Kirkolliset lähteet: Historiikirjat syntyneiden-, vihittyjen- ja kuolleiden luettelot, klo 13.00-15.30 Internetin käyttö sukututkimuksen apuvälineenä

Su 28.3. klo 9.30.-12.00 Rippi- ja lastenkirjat, sekä muuttoasiakirjat, klo 13.00-14.00 Oman tutkimuksen käynnistäminen

Ohjaamassa Ritva ja Seppo Sampio Suomen Sukututkimustoimistosta Jyväskylästä. Ritva Sampio ohjaa opetuksen atk-osuudet 4 h. Hinta 85 €.

TOVERIPÄIVÄT 28.3.04

Messu Nurmeksen kirkossa klo 10, saarnaa Kyllikki Tiensuu. Messun jälkeen lounas, Opiston Ystävät r.y.:n vuosikokous ja päiväjuhla opistolla. Juhlan jälkeen kahvit. Toveripäivien ruoka ja kahvi yhteensä 7 €.

ELÄMYSRUOSI 26.-28.4.04

Kesän lähestyessä valmistetaan piharuokaa kodassa, nuotiolla, tuhkassa, hiiloksessa, liekkittään. Kurssilta saa paljon ideoita ja ohjeita retki- ja piharuokien laittamiseen. Kurssilla huomaat, että ulkona voi syödä paljon muutakin kuin nuotiomakkaraa. Elämysruokakurssilla ohjaa keittiömestari, eräkokki, eräopas Heimo Karne. Hinta 120 €.

TALKOOT 17.-19.5.04

Tervetuloa haravoimaan, katkomaan, kärkeämään, istuttamaan, siiltämään, tuuletamaan...Opiston keväiset talkoopäivät ovat tänä keväänä vain kolmena päivänä. Työtä vastaan vatsa täyteen.

NURMEKSEN NUORI MUSIIKKI 5.-14.7.04

Nurmeksen Nuori Musiikki kamarimusiikkileiriä -ja tapahtumaa tukee kesällä 04 Jenny ja Antti Wihurin rahasto 3000 €:lla. Leirin instrumentit ovat piano, sello, viulu ja alttoviulu. Kaikki leiriläiset voivat yksityisopetuksen ohella soittaa kamariorkesterissa, jota johtaa Heikki

Rautasalo. Leirillä opettavat mm. Heikki Rautasalo/sello ja orkesteri, Helen Lindén-Pons/sello ja konserttien suunnittelu, Tiina Karakorpi/piano ja säestys, Olivier Pons/viulu ja alttoviulu, Leirin aikana järjestetään konsertteja Nurmeksessa, mm. Nurmeksen kirkossa ja Nurmeksen kulttuuritalolla. Tapahtuman yhteistyökumppaneita ovat Nurmeksen evankelisuterilainen seurakunta ja Nurmeksen kulttuuritoimi. 336 €, sisarusale -10 %

KARJALAISEN KULTTUURIN KURSSI 18.-22.7.04

Karjalaisen kulttuurin kurssilla tutustetaan Viipuriin. Ohjelma valmistuu keuhkalla 04.

TILKKUTYÖKURSSI 5.- 8.8.04 "KUKKA JA PUU- TARHA

Suunnitellaan, sommitellaan ja valmistetaan erilaisia tilkkutöitä teemasta kukka ja puutarha. Tilkkutyövälineiden käyttö ja erilaisia tilkkutyötekniikoita kurssilasten valinnan mukaan. Kurssi sopii niin aloitaville tilkkujiiloille kuin jo pidemmälle ehtineillekin.

Kurssin tarkoituksena on antaa tilkkutyön perusteet tilkkuvälineiden käytöstä ja tilkkutyön valmistamisesta. Vanunlaitto ja tikkaukset koneella että käsin kuuluvat kurssin sisältöön. Kurssilla suunnitellaan ja valmistetaan tilkkutöitä kurssilasten oman valintojen ja taitojen mukaan. Käytettävänä on erilaisia tekniikoita mm. kukka-blokkeja kokonaisuusineen, paperpiecing-kuvia, pikatekniikoilla tehtäviä kevä-kesäliinoja yms. Tarkastelemme tilkkutöitä värisommitelmina teemasta "kukka ja puutarha".

Kurssilla tarvittavat välineet: oma ompelukone ja mahdollisesti oma leikkuri: alusta, viivain ja leikkuri, puuvilla-kankaita, kirjavia ja yksivärisiä, kankaat on pestävä tai kutistettava ennen käyttöä. Ompelutarvikkeet: ompelulangat, sakset, tikkauslankaa, konekirjontalankaa, nuppineulat, ompelukoneneuloja, ompelukoneohjekirja, vapaakoneitikkausjalka (tai parsintajalka), poisrevittävää kuitukangasta tai kaavapaperia, muistiinpanovälineet, värituskynät, viivain ja lyijykynä, vanulevyä 40g tai 60g, pöytäliinoissa yms. käytetään polystyreeniä tai flaneliakia.

Opettajalla on joitakin kurssilla käytettäviä tilkkutyötarvikkeita ja -materiaaleja myytävänä.

Kurssilla opettaa FM, taito- ja taideaineiden opettaja, askarteluohjaaja Ulla Meskanen, 27 tuntia. Hinta 220 €, sopii korkeintaan 15 kurssilaista.

SOTAINVALIDIEN PUOLI- SOIDEN VIRIKEKURSSI 9.-14.8.04

Kurssin yhteistyökumppaneita ovat Sotainvalidiiden Veljesliiton naistoimikunnat eri puolilla Pohjois-Karjalaa. Myös naistoimikuntien ulkopuoliset voivat tulla mukaan virikekurssille. Kurssilla on mahdollisuus jutella samanlaisia kokemuksia omaavien kanssa, ottaa hoitoja fysioterapeutilta, jalkahoitajalta, kosmetologilta, kamppaalta, käydä terveydenhoitajan vastaanotolla. Ohjelman kuuluvat myös hartaudet, vierailijoiden käynnit mm. Veljesliitosta ja seurakunnasta, retki Nurmekseen ja sankarihaudoille, kevyttä liikuntaa, yhteislauua. Hinta 170 €, hoidot maksetaan erikseen.

OPISTON MATKAT

HIHTO/ LASKETTELUMATKA LAPPIIN 28.2.-6.3.04

Majoitus Hetan Kodalla, josta käsin kolmena päivänä kuljetus Olos -tai Pallastunturille. Hinta 375 €/aikuiset, 281 €/opiskelijat, 187 € lapset alle 12 v. sisältää bussimatkat, majoituksen, ruokailut perillä ja meno -ja tulomatkat, kuljetukset tunturiin. Matkanjohtajina Jukka Näkki ja Martti Muttunen. Ohjelmaan kuuluvat myös päivittäiset hartaushetket. Rinne- liput ja matkavakuutukset eivät kuulu hintaan. Ilmoittautuminen Jukka Näkille 013-745 100, 0400-183 020 tai opistolle.

RUSKAMATKA LAPPIIN 11.-18.9.04

Keskuspaikkana Hetan Kota, matkanjohtajina Anna-Maija Potinkara ja Jukka Näkki, retkeä ja vauelluksia Hetan Kodan ympäristössä. Jäämeren kierros, Nuorgam, Inari. Ilmoittautuminen Jukka Näkille 013-745 100, 0400- 183 020 tai opistolle. Hinta 405 €.

Kurssilista täydentyy vuoden mittaan. Opistolle voi soittaa ja kysyä ajantasaisia tietoja.

